

TĒVIŠKĒS

AIDAI

Nr. 12 (1555) 1987 m. kovo 26 d.

Melbourne

XXXII METAI

Liet. Informacijos Centro naujas skyr. Romoj

Vasario 27 d. Lietuvių Informacijos Centras, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos agentūra oficialiai Romoje atidarė naują skyrių, kuriam vadovaus šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus.

Sia ypatinga proga Lietuvių Informacijos Centro būstinėje New Yorke ir naujame skyriuje šv. Kazimiero kolegijoje Romoje susirinko visa eilė bičiulių pamatyti pirmą tarpįstaiginę telefaxinę komunikaciją, fotografiniu būdu ir minučių greitumu dokumentų apsikeitimą.

Vysk. Paulius Baltakis OFM, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos pirmininkas, pirmiausia telefaxiniu būdu pasiuntė sveikinimą vyskupui John Foley popiežiškosios komunikacijos komisijos pirmininkui. Sveikinime jis rašė, kad kartu su laisvosios Lietuvos konsulu Anicetu Simučiu, Lietuvių Informacijos Centro štabu ir kitais čia susirinkusiais, ir su visais susirinkusiais Lietuvių Informacijos Centre Romoje, dėkojame Dievui už šią Romos biuro inauguraciją ir už suteiktą galimybę naudotis modernia technologija. Jo garbei, Bažnyčiai ir persekiojamai Lietuvai šiame pirmame tarptautiniame lietuvių telefaxo sujungime.

Ta pačia proga iš New Yorko į Romą buvo perduotas vėliausias LIC pranešimas spaudai apie įkaltintojo mokslininko Liudo Dambrausko paleidimą iš sovietinės katorgos.

Prel. Algimantas Bartkus iš Romos atsiliėpė linkėdamas, kad tiesioginis telefax ryšys tarp New Yorko ir Romos, tarp Šiaurės Amerikos ir Europos nemažai prisidės prie dar platesnio ir tobulesnio LIC ir Religinės Šalpos užsibrėžtų kilnių tikslų siekimo. Tikimės tuo pačiu pasitarnauti plačiai lietuviškai katalikiškai visuomenei. Ryžtamės pagal savo išgales, kaip LIC padalinys bei organinė jos dalis ir laikydamies jo statutų, glaudžiai bendradarbiauti bei talkininkauti įvairiose lietuviškosios informacijos srityse, o ypač pateikti Centrai skubiai ir tiksliai Švento Sosto ir Švento Tėvo žodį Lietuvos Bažnyčiai ir Tautai. Lietuvių Švento Kazimiero Kolegija Romoje, būdama krikščionybės centre, džiaugiasi, kad pagal Vatikano II Ekumeninio Susirinkimo dvasią, gali naudotis moderniomis šių laikų priemonėmis, ir dar prasmingiau bei efektingiau pasitarnauti Dievui, Bažnyčiai ir

savo Tautai.

Prel. A. Bartkus iš Romos dar pasiuntė kun. Kazimierui Pugevičiui New Yorke ir jo visiems bendradarbiams Šventojo Tėvo Apaštališkąjį palaiminimą Lietuvių Informacijos Centro Romoje įsteigimo proga.

Telefaxu taip pat buvo perduotas iš Romos prelado Vinco Mincevičiaus - Italijos LB Krašto valdybos pirmininko laiškas, kuriame jis sveikino kun. Kazimierą Pugevičių ir jo energingus bendradarbius suartinusius moderniomis priemonėmis Amerikos žemyno lietuvius su Krikščionybės Centru Romoje ir tuo pačiu su Lietuva. "Nuo šiandien pasaulis girdės dar greičiau ir stipriau mūsų širdžių plakimą ir meilę Lietuvai, jos Bažnyčiai ir ten gyvenantiems mūsų broliams ir Sesėms".

Telefaxinis susikalbėjimas baigėsi Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos reikalų vedėjo kun. Kazi-

miero Pugevičiaus laišku, kuriame jis padėkojo už gražius linkėjimus ir pareiškė, "kad šis mūsų bendras žygis padės mums plačiau išgarsinti kenčiančios Lietuvos Bažnyčios vargus bei padėti persekiojamiems lietuviams".

Šį istorinį įvykį New Yorke liudijo vysk. Paulius Baltakis OFM, laisvosios Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis, New Yorko pranciškonų viršininkas ir Aidų redaktorius tėvas Leonardas Andriekus OFM, Darbininko redaktoriai, tėvas Kornelijus Bučmys OFM, Paulius Jurkus, Vitalis Žukauskas, vyskupo sekretorius Petras Ažuolas, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos reikalų vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius, pavaduotojos: Gintė Damušytė ir Marijona Skabeikienė, talkininkai Ritonė Ivaškaitė ir Andrius Adams. Fotografavo ilgametis Religinės Šalpos darbų talkininkas Liudas Tamošaitis.

Vytautą Skuodį išleidžia Amerikon

Kovo 6 d. gautas telefonu pranešimas iš VLIKO atstovo Šveicarijoje A. Klimaičio, kuris telefonu kalbėjosi su Vytautu Skuodžiu Vilniuje. V. Skuodis gavo leidimą iš Sovietų vyriausybės išvykti į Ameriką. Leidimas išvykti yra jam, jo žmonai ir dukrai Daivai.

Skuodžiui skambino JAV konsu-

las Leningrade ir pranešė jam, kad jo išvykimui Amerikon kliūčių nėra.

Skuodis dėkoja visiems lietuviams ir kitataučiams, kurie jam padėjo materialiai ir moraliai.

V. Skuodis pranešė, kad dr. Algirdas Statkevičius yra Vilniuje ir su juo kalbėjo.

V. Skuodis parašė pareiškimą Vyriausiajam Sovietų Teismui, kad paleistų Gintautą Iešmantą ir Povilą Pečeliūną, kurie kartu su juo buvo nuteisti. Rašė, kad jam atrodo paradoksiška, kad jis laisvas, o jie ne.

Patacko byla nutraukta, jis dabar laisvas.

Kun. Alfonsas Svarinskas randasi Vilniaus KGB kalėjime, matyt tardomas. Spėjama, kad jam buvo pasiūlyta pasirašyti pareiškimą - kokia formule, - nežinoma.

(ELTA)

N. SADŪNAITĖS MEMUARŲ II D. PASIEKĖ VAKARUS

Lietuvių Informacijos Centras praneša, kad N. Sadūnaitės prisiminimų antroji dalis pasiekė Vakarus. Šis 88 psl. rankraštis, užvardintas "Penkti metai Gerasis Dievas slepia mane nuo KGB objektyvo", liudija Sadūnaitės nepaprastai gilų tikėjimą ir ištikimybę Tiesai.

Autorė antroje prisiminimų dalyje įdomiai ir vaizdžiai aprašo

savo, brolio Jono ir jo šeimos pergyvenimus jai slapstantis jau penkeris metus nuo saugumo agentų.

Sadūnaitė 1982 m. pabaigoj pradėjo slapstytis iškilus rimtai arešto grėsmei jai sugrįžus į Lietuvą. Pirmoji prisiminimų dalis, kurią lietuvių kalba 1985 m. išleido Ateities leidykla "KGB akiratyje" vardu, nušvietė jos pergyvenimus arešto ir įkalinimo metu. Sadūnai-

LIETUVIAI PASAULYJE

— Lietuvių Rašytojų Draugijos 1986 m. Literatūros premiją laimėjo Antanas Vaičiulaitis. Premija jam paskirta už naujausią novelių ir apsakymų rinkinį "Vidurnaktis prie šeimenos". Antanas Vaičiulaitis yra vienas žymiųjų lietuvių rašytojų išleides 8 beletristines knygas, kelis kelionių aprašymus, vieną poezijos rinkinį, literatūros studijas. Šią premiją jam paskyrė Lietuvių Rašytojų Draugijos juro komisija: prof. Elena Tumienė, poetas Bernardas Brazdžionis ir rašytoja Alė Rūta.

— Lietuvos krikščionybės jubiliejaus dramų konkurso laimėtojas yra dramaturgas, beletristas ir poetas Anatolijus Kairys ir jam \$ 5.000 premija paskirta už penkių veiksmų dramą "Krikšto vanduo". Premijos juro komisiją sudarė: Česlovas Grincevičius, Živilė Numgaudaitė Šilgalienė, Nijolė Martinaitytė, prof. dr. Bronius Vaškelis ir Zita Kevalaitytė Visockienė.

— Iš Lietuvos gautomis žiniomis yra išlaisvintas ir medicinos daktaras Algirdas Statkevičius ir dabar jau gyvena Vilniuje. Okupantų jis buvo įkištas į kalėjimą 1951-1960 m. Antrą kartą vėl už lietuvišką veiklą nubaustas 1970-1973 m. Išsisteigus Lietuvos Helsinkio grupė pasirašė garsųjį 45 Pa baltiečių atsisaukimą panaikinti Ribentropo - Molotovo paktą. Bolševikinis teismas 1980 m. daktarą Algirdą Statkevičių išsiuntė į psichiatrinį kalėjimą Rytprūsioose.

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba Amerikoje ėmėsi spausdinti ir platinti Vakarus pasiekiančius Lietuvos pogrindyje sukurtus literatūros kūrinius. Pirmuoju leidiniu yra atspausdinta Lietuvos pogrindyje parašyta knyga "Naktis". Lietuvių Katalikų Religinės Šalpa New Yorke Vasario 16 proga perspausdino lietuvių partizaninių kovų dalyvių Sibiro tremtyje sukurtus tekstus Lietuvos laisvės tema. Lietuviškų rankraščių fotostatai ir surinkti tekstai pristatomi su kunigo Kazimiero Pugevičiaus parengtais angliškais vertimais.

— Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės rūpesčiu New Yorke yra išleista nauja kunigo Vytauto Piktornos knyga "Šviesa ir Gyvenimas" - pamokslai sekmadieniam ir šventėm. Tai jau trečioji Vytauto Piktornos religinių minčių — modernių pamokslų knyga. Specialus skyrius yra skirtas tautinėm šventėm.

tė atliko 6 metų bausmę 1974-1980 m. sovietų katorgoje už Kronikos perrašinėjimą.

Sadūnaitė savo vėliausiuose prisiminimuose nemažai dėmesio skiria ir kitiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu paveikė jos gyvenimą, pvz., savo tėvams, vyskupui kankiniui Vincentui Borisevičiui, buvusiam ilgamečiui kaliniui Petriui Paulaičiui, vokiečių gydytojui Fridrichui - Juozapui Haas ir kt.

Lietuvos tikintieji reikalauja grąžinti bažnyčias

JOS TURI PRIKLAUSYTI JŲ STATYTOJAMS

“Carinė Rusija gerai suprato, kad kol nebus sunaikintas katalikų tikėjimas Lietuvoje ir nuslopinta tautinė sąmonė liaudyje, nuo latos kils riaušės ir pasipriešinimas carinės valdžios rusinimo politikai. To siekdama ji ėmė uždaryti vienuolynus ir bažnyčias, ugdžiusias lietuvių liaudies gilų tikėjimą ir meilę savo kraštui. Žemaičių vyskupijoje buvo uždaryti 46 vienuolynai ir 23 koplyčios ir bažnyčios. Vyskupas M. Valančius nurodė: maskoliams bažnyčias atimant, katalikai ne vien turi vyresybės melsti, kad to nedarytų, bet dar turi susibėgti visos parapijos žmonės, vyriški ir moteriški, vakarčiu nešinos. Turi pripildyti, apgulti bažnyčią ir neleisti maskolių prie Dievo namų. Pačioje bažnyčioje turi nakvoti ir, su ašaromis giedodami, turi melsti Viešpaties, idant gelbėtų šventą savo bažnyčią. Jei kurį žmogų maskoliai muštų, kapotų, čaižytų su bizūnais, vis tai turi iškentėti”.

Šią pastraipą mes nurašėme iš LKB Kronikos Nr. 72, išleistos 1986 m. pabaigoje. Čia, be ko kita, buvo paminėta Kęstaičių bažnyčios gynimo 100 metų sukaktis, kai cariniai rusai išplėšė iš žemaičių jų bažnytelę.

Kaip M. Valančius rašė, taip ir buvo. Rusai persekiojo katalikus, atiminėjo jų šventoves, katalikai jas gynė Kiaukliuose po 1863 m., Žemaitkiemyje 1892 m., Tytuvėnuose 1868 m., Kražiuose 1893 m., Kęstaičiuose 1886 m. ir kitur. Katalikai gynė ne tik teisiskai, bet saugojo šventoves, budėjo šventoriuose ir bažnyčiose, kentėjo kazokų bizūnų smūgius. Kęstaičių bž. tragediją dar ilgą laiką liudijo rusų sugriautos bažnytelės vietoje pastatytas kryžius su įrašu: “Nuo rusų engėjų čia bočiai kentėjo dėl mūsų tikybės šventos”. Bet II pasaulinio karo ir pokario metais vyko naujas Lietuvos bažnyčių naikinimo bei atiminėjimo etapas.

“Liet. Enciklopedijos” 37-to papildomo t. duomenimis, dabartinės Lietuvos teritorijoje buvo 709 R. k. bažnyčios. Iš jų 108 buvo karo metu arba sunaikintos, arba okupacinės valdžios nusavintos ir atimtos iš tikinčiųjų. Vietoje 33-jų sunaikintų bažnyčių buvo pastatyti menkaverčiai pastatai, prel. M. Krupavičiaus žodžiais šių eilučių autoriui: “Seniau mūsų bažnyčios buvo barokinės, dabar barakinės”. Naujų bažnyčių nebuvo pastatyta - tik viena Švenčionėlių

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis

Čikagoje

statyba užbaigta.

Dabar veikiančių bažnyčių sąrašuose yra 634 bažnyčios. Iš 320 koplyčių uždaryta apie 300, taigi beveik visos. Uždaryti visi vienuolynai, maldos namai. Skaudžiai nukentėjo ar vėliau buvo uždarytos dauguma liuteronų bei reformatų bažnyčių, o beveik visos sinagogos buvo nugriautos vokiškų nacių, jų okupacijos metu.

Bet ir veikiančiose bažnyčiose tikintieji ir jų dvasininkai negali laisvai melstis. Jie persekiojami, tremiami, kalinami.

Labai skaudus likimas ištiko gražiausias bažnyčias. Taip Vilniaus katedra, kurios pirmasis mūrinis pastatas buvo statytas Lietuvos karaliaus Mindaugo, vėliau valdovų Jogailos, Vytauto ir kitų didikų bei tikinčiųjų atstatyta, buvo po II pasaulinio karo atimta iš katalikų ir paversta paveikslų galerija. Garsioji šv. Kazimiero bažnyčia Vilniuje, didžiausia barokinė bažnyčia Lietuvos sostinėje, pašvęsta vienintelio mūsų Šventojo garbei, ne tik tai kad buvo nusavinta, bet labai didelei tikinčiųjų paniekai, paversta ateizmo muziejumi. Klaipėdos Marijos Taikos karalienės bažnyčia, pastatyta pokario metais tikinčiųjų lėšomis, nugriovus jos bokštą, paversta koncertų sale. Kitos nusavintos bažnyčios paverstos sandėliais, buitniais pastatais.

Pokario metais okup. Lietuvoje susikūrė nauji miestai, turintieji po keliolika tūkstančių gyventojų: Elektrėnai, Naujoji Akmenė, Sniečkus, Ignalina ir kiti. Prie Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio išaugo naujos gyvenvietės, mikrorajonais vadinamos. Nė vienoje jų nebuvo leista pastatyti bažnyčios.

Okup. Lietuvos dvasininkai bei tikintieji daugelį kartų savo prašymais su daugybe parašų kreipėsi į okupacinės valdžios įstaigas, prašydami grąžinti bent kai kurias nusavintas bažnyčias ir leisti statyti naujas tose vietovėse, kur jos reikalingos. Vilniaus katedra — Lietuvos krikščionybės lopšys. Ji taip labai katalikams reikalinga, ypač minint 600 m. krikščionybės

sukaktį. Juk joje, be kitų, palaidotas ir Vytautas Didysis, vienas didžiausių Lietuvos krikštytojų, kurio rūpesčiu buvo pastatyta apie 30 bažnyčių. Deja, tikintieji negalės ir krikšto sukakties progą nepadėti vainiko ant jo kapo, kuris yra katedroje. Okup. valdžios įgaliotinio Petro Anilionio atsakymas: “Vilniaus katedra nebus grąžinta tikintiesiems: jei Vilniuje bus vyskupas, jis galės bet kurią kitą bažnyčią pavadinti katedra. Šv. Kazimiero bažnyčia nebus grąžinta. Tikintieji šv. Kazimiero vardu gali pavadinti bet kurią bažnyčią iš turimų”.

Klaipėdos bažnyčios grąžinimo reikalu tikinčiųjų atstovai net 9 kartus lankėsi Maskvoje ir daugelį kartų varstė respublikinių įstaigų duris. Po paskutiniu, 1986 m. pabaigoje išsiųstu pareiškimu grąžinti bažnyčią, pasirašė 20.427 tikinčiųjų. Bet ir čia atsakymas neigiamas. Pažymėtina, kad 1987 m. pradžioje Klaipėda turėjo jau 200.000 gyventojų. Iš jų 61% buvo lietuviai. Jų gal didžioji dalis katalikai. O jų dabartinės bažnyčios pastatėlis tik 20 m pločio ir 22 m ilgio. Tikintieji joje netelpa, dūsta, o žiemos metu šala lauke.

Tikintiesiems neleidžiama bet kuri religinė literatūra. Už tat JAV-bėse leidžiamos “Lietuvos bažnyčių” knygos ten neįsileidžiamos, o jei patenka, atiminėjamos. Pogrindžio “Aušra” Nr. 55 pateikė tokį Algirdo Patacko liudininko Edv. Šiugždos parodymo ištrauką: “Tardomajam buvo pasakyta, kad kratos metu iš jo atimta Br. Kviklio knyga “Lietuvos bažnyčios” bus sunaikinta. Į Šiugždos klausimą, kokių pagrindu ši knyga įeina į uždraustųjų knygų sąrašą, tar dytojas pasimetęs pradėjo teigti, kad ‘ekspertų’ nuomone, ji yra žalinga visuomenei. Tardomasis at sakė, kad naikinti nėra pagrindo, jau vien todėl, kad knyga yra labai vertinga enciklopedinių žinių gausumu”. Ji esanti laikoma “spec fonduose”, iš kur knygas skaityti gauna tik “išrinktieji”. Edv. Šiugždos reikalavimas knygą grąžinti, nes jis už ją “juodoje rinkoje” sumokėjęs 70 rublių, neišklausytas. Taigi naikinamos ne tik bažnyčios, bet ir apie jas parašytos ir išleistos knygos.

● Amerikos “Coin World International” praneša apie praėjusiais metais gruodžio 14 d. New Yorke vykusį tarptautinį Numizmatikos suvažiavimą, kuriame dalyvavo ir Lietuvių numizmatikos sąjunga, kurios atstovas Henrikas Gaidis pristatė Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejaus medalius ir laikraštis atspausdino jo kalbos santrauką apie krikščionybės pradžią Lietuvoje, pradedant karaliaus Mindaugo krikštu.

Printed by “Tėviškės Aidai” 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

į v y k i a i

● Canberra. Federalinė valdžia paskelbė Australijos gynybos naują planą. Numato Vakarų Australijoje įsteigti plačią bazę su tolimo veikimo radaro sekimu, sustiprinti sargybų aviaciją, karo laivyną jūros pakrančių apsaugai, padidinti sausumos kariuomenę. To plano įgyvendinimas per sekančius 10-15 metų pareikalautų apie \$ 25 milijonus.

● Canberra. Praėjusią savaitę vėl į paviršių iškilo jau ilgoką laiką rusenęs ginčas dėl naujo opozicijos ir liberalų partijos lyderio. Dabartinis Liberalų partijos lyderis Mr. Howard susikirto su Mr. Peacock rėmėjais, kurie norėtų jį atstatyti į partijos lyderius.

● Amerikos valstybės sekretorius Schultz balandžio 13-16 lankysis Maskvoje, kur su sovietų užsienio reikalų ministru Shevardnadze tarsis nusiginklavimo klausimais ir dėl naujo amerikiečių ir sovietų viršūnių susitikimo dar šiais metais.

● Užsienio spaudos agentūros praneša, kad Vakarų Vokietijos parlamento atstovė Petre Kelly dalyvaudama Maskvoje tarptautiniame forume už nusiginklavimą ir taiką, Gorbačioviui įteikė tarptautinės “Amnesty International” parengtą raportą apie politinių ir sąžinės kalinių padėtį sovietuose.

● Maskvoje iš tremties paleistas akademikas Andrei Sacharovas paminėjo lietuvių sąžinės kalinį Viktorą Petkų ir kitus 20 kalinių Permės lageryje, kurie jo turimomis žiniomis nebuvo paleisti dėl to, kad atsisakė pasirašyti valdžios reikalaujamą kaltės prisipažinimo pareiškimą, nes jų kiekvienas žino, kad jie jokios kaltės nėra padarę.

● Afganistano sovietų pastatytas režimas pirmą kartą sutiko įsileisti į kraštą Jungtinių Tautų Organizacijos atstovą žmogaus teisių padėčiai Afganistane patikrinti. Tas atstovas yra austras prof. dr. Felix Ermacora, pasaulinio garso teisininkas, kuris šiomis dienomis parengė Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijai išsamų raportą, kaip afganų režimas naikina žmones, remdamasis pabėgėlių liudijimais.

● Pietų Pacifiko sala Tuvalu sovietams uždraudė lankytis su savo žvejojimo laivais, nes bijo sovietinių agentų ir šnipų infiltracijos. Tos salos ministeris pirmininkas Dr. Tomasi Puapua praneša, kad atmetė sovietų pasiūlymą už vieną milijoną amerikoniškų dolerių įsileisti juos į Tuvalu uostą, jis sako, kad sovietai vistiek jų uoste aplanko pranešdami, kad yra sergantis įgulos žmogus ir reikia jam suteikti skubią medicinos pagalbą, o kai išlipa į krantą, lengvai suranda draugų, kas nedidelei bendruomenei yra pavojinga.

● Amerikoje daromi bandymai žmogui įdėti dirbtinę širdį. Tokie bandymai pirmiausiai atliekami su gyvuliais: veršiukais ir avimis. Jau bandyta mechaninę širdį įdėti ir žmogui, bet vienas jų su tokia širdimi išgyveno vos porą valandų, o kitas net 29 dienas.

T E V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKU FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siusti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 c. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra

TEVIŠKES AIDAI

ŠV. JUOZAPAS

Šventieji žmonės yra tikrieji dvasios milžinai, kuriuos Dievas yra apdovanojęs gausiomis malonėmis žemėje atlikti paskirtą misiją, pasidarė tikėjimo, vilties ir meilės bei viso dorinio gyvenimo švyturiai, pasiekdami dangaus garbės ir amžinosios laimės. Bažnyčia kovo 19-tą pristato mums šv. Juozapą, Išganytojo Motinos Švenčiausios Mergelės Marijos sužieduotinį, Jėzaus Kristaus žemėje globėją. Tai buvo kilnus Dovydo karaliaus ainis, kuris ant savo rankų galėjo paimti Viešpatį. Jį dar kūdikį bučiuoti, kalbėtis su juo, parūpinti jam drabužius, jį globoti.

Evangelistas šv. Matas praneša, kad Juozapas būdamas teišus, gerbdamas savo sužieduotinę švenč. Mariją ir aiškiai nežinodamas pasaulio Išganytojo Išikūnijimo paslapties, buvo sumanęs slapčia Mariją apšviesti. Tačiau jam tai bemastant, angelas jį išpėjo: "Juozapai, Dovydo sūnau, nebijok pasiimti Mariją, savo žmona, nes kas joje prasidėjo, yra iš Šventosios Dvasios. Ji pagimdys sūnų, ir tu duosi jam vardą Jėzus, nes Jis išgelbės savo žmones iš jų nuodėmių".

Kaip šv. Juozapas buvo klusnus kai angelas jam pranešė, kad Erodas tyko nužudyti dieviškąjį Kūdikėlį, šv. Juozapas tuojau pat pakluso patarimo bėgti į Egiptą, be jokių atsikalbinėjimų priimti tremtinio dalią. Dievo Apvaizda jį globojo, ir pavojui praėjus, jis vėl galėjo grįžti į Nazaretą. Jis be galo mylėjo dieviškąjį Kūdikį. Kai jis jau buvo dvylikos metų, Velykų švenčių metu kelionėje dingo ir su Marija ėmė tuojau jo ieškoti. Tik trečią dieną atrado jį pasilikusį Jeruzalės šventykloje, ten sėdintį mokytojų ir Rašto žinovų tarpe. O visi, kurie jį girdėjo kalbant, stebėjosi jo išmanymu ir atsakymais, ir Marija jam tarė: "Vai keli, kam mums tai padarei? Štai tavo tėvas ir aš sielodamiesi ieškojome tavęs!" Jis gi jiems tarė: "Kam manęs ieškojote? Argi nežinojote, jog tame, kas yra mano Tėvo, man yra privalu būti".

Koks tai buvo Juozapo kilnios asmenybės skaistumas, kad Dievas jį išrinko tokiai aukščiausiai misijai žemėje atlikti. Jis, kaip dailidė, dirba namų apyvokos rakanus, baldus, pelnydamas duoną pragyvenimui Marijai ir dieviškajam Kūdikėliui. Šv. Tomas Akvinitis išaiškina jo šventumo pagrindą: šv. Juozapas buvo taip labai arti paties šventumo šaltinio — Kristaus. Trykštantis iš šaltinio vanduo visada būna tyriausias, juo jis yra arčiausiai paties šaltinio versmės pradžios. Taip Juozapas pasiekė didelės savo dvasios tobulumo ir šventumo. Jis mirė ant Marijos ir Jėzaus rankų. Tuo jis tapo mirštančiųjų ir visos Bažnyčios globėju, visame pasaulyje gerbiamas ir žinomas, nes jo užtarimas pas Dievą yra galingas ir jo pagalba pasirodo gausi. PD

Lietuvos krikščionybės 600 m. jubiliejus Perthe

Vakarų Australijos lietuviai iškilmingai atžymėjo Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejų, pradėdami iškilmingomis pamaldomis kovo 1 d. St. Mary's katedroje Perthe. Šv. Mišias aukojo Pertho arkivyskupas Foley, kartu koncelebravo arkivyskupo generalinis vikaras prelatas Keating, kun. Dr. Alfonsas Savickis, kun. P. Pitzen.

Procesiją į katedrą vedė kryžius ir su garbės palyda vėliavos: Australijos, Lietuvos ir Vatikano. Vėliavų nešėjai: V. Radzivanas, J. Stankevičius, R. Steckis. Gražų vaizdą sudarė lietuviškos tautiniai rūbai. Vargonais palydinti visi giedojo "Kristau Vade, Tu Karalius Lietuvos". Skaitymus atliko Gintaras Radzivanas, jo brolis Vytenis ir Birutė Radzivanaitė. Auką prie altoriaus atnešė M. Lingienė, P. Čekanauskas, o tuo laiku solo giedojo Vytautas Radzivanas "O Dieve geriausias", vargonais palydėjo V. Skrolas. Arkivyskupas pasakė labai gražų pamokslą, užjausdamas lietuvius priminė, kad lietuviai dabartiniu metu išgyvena pačias juodžiausias dienas, kadangi okupantas Lietuvoje persekioja ir rusina visus lietuvius. Arkivyskupas sakė, kad sovietai visus lietuvius, dalyvavusius Helsinkio susitarimų grupėje, ištrėmė į Sibirą, o žinias apie Lietuvą jam pateikė kun. Dr. Alfonsas Savickis ir jam dėkoja už gražų šių iškilmių suorganizavimą.

Tuoju po pamaldų visi lietuviai ir svečiai susirinko Lietuvių Namų salėje, kur mūsų Bendruomenės valdybos pirm. N. Petrukėnienė su savo grupe šeimininkių paruošė iškilmingus pietus. Po pietų vyko tolimesnis jubiliejaus minėjimas. Pranešėja Birutė Radzivanienė pakvietė kun. Dr. Alfonsą Savickį tarti atidarymo žodį ir jis visus pakvietė sugiedoti Lietuvos himną. Jubiliejingą paskaitą skaitė Alfonsas Čižeika, kuri buvo ilga, bet labai įdomi. Lietuvių jubiliejaus proga sveikino Vakarų Australijos parlamento atstovas B. Thomas. Opozicijos atstovas John Bradshaw su Arkivyskupu turėdami kitus išpareigojimus išvyko. Dar sveikino mūsų Bendruomenės pirm. N. Petrukėnienė, perskaitytas Tėvynės prisiminimas ir pagerbtos vėliavos. Sekė kavutė.

Po kavutės meninę dalį atliko su daina T. Kasputienė, A. Stec-

Lietuvės išsipuošusios tautiniais rūbais Perthe St. Mary's katedroje Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejaus pamaldose kovo 1 d. Šia nuotrauka ir plačiu iškilmių aprašymu Vakarų Australijos "The Record" skyrė visą pirmąjį puslapį kovo 5 d. laida.

kienė ir F. Garnys, o pianinu akompanavo V. Radzivanas. Mišrus choras, vadovaujamas V. Skrolio, padainavo dvi dainas. Vyrų sekstetas padainavo dar kitą dainą. Kun. Dr. Alfonsas Savickis nuoširdžiai padėjo lietuviams ir svečiams už dalyvavimą iškilmių pamal-

do, pietuose ir minėjime, o Bendruomenės pirmininkė N. Petrukėnienė Bendruomenės vardu pareiškė nuoširdžią padėką kun. Dr. A. Savickiui už taip puikiai suorganizuotą Lietuvos krikščionybės minėjimo iškilmes.

Balys Steckis

Melbourno Arkivyskupas dėkoja

Brangiam prelatui Pranui Vaseriui ir Vincui Žemaičiui - ALK Federacijos pirmininkui.

Aš atnaujinu savo šilčiausią padėką to nuostabaus tikėjimo pa-

reiškimo, kuriam aš turėjau privilegiją vadovauti Mišių aukojime, atžymint Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktį.

Kokius žavingus prisiminimus sukelia vėl apmąstant tą puikią progą. Tos iškilmingos pamaldos turėtų būti ilgam lietuvių prisiminimui. Jos užsitarnauja likti tų nuostabių žmonių rašytoj istorijoje ir išlaikoma bendruomenės atminimų širdyse.

Aš atnaujinu jums savo labai ištikimą ir nuoširdžią padėką už puikias meniškias dovanas - atminimo medalioną ir stulą. Jie bus meilės ir pasigėrėjimo išoriniai ženklai, kuriuos aš patvirtinu lietuviams, kaip jie ištikimai parodė savo solidarumą katalikų tikėjimui. Tegul ta dvasia ir toliau vystosi ir klesti jūsų tarpe.

Su širdingais sveikinimais ir gražiausiais linkėjimais, Jūsų Kristuje

Francis Little, Melb. Arkivyskupas

LKB KRONIKOS 15 M. SUKAKTUVĖS VAŠINGTONE

Kovo 19 d. LKB Kronikai suėjo 15 metų, ši šventė buvo minima Vašingtone iškilmingomis šv. Mišiomis ir priėmimu. LKB Kronikos leidimų anglų kalba atskirais numeriais ir jos platinimu besirūpinanti Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa ruošė šias iškilmes su respublikonų kongresmenu John Miller iš Vašingtono valstijos ir su Institute on Religion and Democracy Vašingtone veikiančiu tyrimo ir studijų centru. Ruošos darbus šiai progai koordinavo Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos bendradarbis, knygų ir daugelio straipsnių autorius George Wei-

gel, vadovaujamas James Madison fundacijai.

Pagrindiniu celebrantu šv. Mišiose buvo Vašingtono vysk. Thomas W. Lyons, koncelebruojant LK Religinės Šalpos pirm. vysk. Pauliui Baltakiui, OFM, ir kitiems vyskupams bei kunigams.

Priėmimas vyko Rayburn House. Į jį pakviesti JAV kongreso nariai, spauda, žmogaus teisių organizacijos, dvasiškiečiai, lietuviai bei jų bičiuliai. Taip pat buvo išstatyta LKB Kronikos paroda bei laisvai dalinama literatūra anglų kalba apie Lietuvą.

A.+A. KUN. DR. J. VAIŠNORAMIC

Amerikos Balsas kovo 23 d. pranešė, kad Romoje mirė marijonas kunigas Juozas Vaišnora, filosofijos ir teologijos dvigubas daktaras, gimęs 1905. I. 15 Puskelnių kaime, Marijampolės apskrityje. Jaunas pradėjo visuomeninę veiklą. Pokario metais dirbo Marijonų Centre Romoje, arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos postulatorius, daug rašė spaudoje. Jo žymiausias knygos: Marijos garbinimas Lietuvoje, suredagavo vyskupo Pr. Būčio prisiminimus, Mačiau Dievo Tarną, Lietuvių Spaudos draudimo laikotarpis, Jurgio Matulaičio kelias į Vilniaus Sostą ir Šv. Sosto atstovas Ratti Lietuvoje ir Lenkijoje, Karas prieš Dievą Lietuvoje - lietuvių anglų kalbomis (slapyvardė), Lietuvių Enciklopedijos teologijos skyriaus redaktorius ir ten įvairių straipsnių autorius.

Svajonės vėl namuose

Kovo 15-tą Melbourne Lietuvių Namų jubiliejinėje salėje susirinko beveik 200 žmonių susitikti su Svajonėmis. Iš tikrųjų, man atrodo, Svajonės atėjo susitikti su mumis - Melbourne lietuviais. Įdomios ir įspūdingos popietės tikslas šį kartą buvo ne lėšų telkimas, bet papasakojimas Melbourne lietuvių šeimai apie koncertus JAV ir Kanadoje. Maloniai nustebino 3 dolerių įėjimo kaina, kuri, abejoju, ar padengė šampano, kavos, užkandžių ir salės išlaidas. Buvo džiugu klausytis apie su dideliu pasisekimu praėjusius 13 koncertų šiaurės Amerikos kontinente. Įdomu buvo girdėti ne tik apie koncertus, bet ir apie įvairių vietovių gyvenimą, veiklą. Provokuojančias mintis sukėlė pasakojimas apie koncertą Hartforde, kuriame nėra Jaunimo Sąjungos skyriaus ir laikoma, kad jis ir nereikalingas, nes visi dirba kartu bendruomenėje.

Jubiliejinėje salėje, papuoštoje kelionės nuotraukomis, laikraščiu iškarpomis, jaunimo kongreso plakatais, matėme, kad šį kartą jaunimas ne iš mūsų prašė paramos, bet davė mums dovaną. Ačiū.

Keista, tačiau, kad "susitikimą" nepravedė Jaunimo Sąjunga ir tas darbas vėl teko nuolatinėms darbininkėms: Donai Sadauskaitei, Aldonai Butkutei ir Halinai Statkuvieniui su jos pagalbininkėmis. Nesimatė per daug to mūsų jaunimo ir susirinkusiųjų tarpe. Gal Hartfordo lietuvių pažiūra yra tai singa.

Visos trys Svajonių dainininkės pasikeisdamos papasakojo apie gastroles. Mus suintrigavo paslaptinas Jonas iš Clevelando, kuris sekė ne tik Svajonių progresą, bet ir pačias Svajones. Su malonumu pasakojimo metu klausėmės keletos dainų ir žiūrėjome video juostos ištraukas. Pilnai sutikome su Svajonėmis ir su Henriku Antanaičiu kai jie sakė, kad pasise-

kimo nuopelnais reikia dalintis ir su daugeliu kitų. Svajonių 27 koncertų pasisekimas (13 užsienyje) priklauso taip pat ir Danai Levickienei už muzikinį paruošimą, Vivai Aleknei už plokšteles, Aldonai Butkutei - kelionių koordinatorei, Vyteniui Rasučiui - organizavusiam koncertus Amerikoje, Daliai Antanaitienei už rūbus, Mindaugui ir Viktorui Simankevičiams už plakatus ir, aišku, neužmirštant Svajonių šeimų, kurios jas parėmė ir pritarė kiekviename žingsnyje.

Nėra abejonės, kad Svajonės tai iki šiol didžiausias būsimojo jaunimo kongreso atsiekimas. Taip pat nėra abejonės, kad Svajonių įnašas į kongreso propagavimą yra nepaprastai didelis ir svarbus. Bus įdomu sužinoti ir jų koncertų ir plokštelių pajamų ir išlaidų apskaitą ir įnašą į kongreso lėšų telkimą.

Savo įdomius pasakojimus Svajonės užbaigė pora dainų iš senojo repertuaro, turbūt, tuo užbaigda-

mos ir patį repertuarą. Ateities koncertuose, kurių tikrai tikimės, lauksime naujų dainų.

S. Jokubauskas kalbėdamas PLB valdybos vardu ir R. Šemetas Melbourne Apylinkės vardu sveikino Svajones su atliktu uždaviniu ir atsiekimu - tampant Australijos lietuvių ir 6-to Jaunimo kongreso dainuojančiomis ambasadorėmis. Ypatingas sveikinimas teko Virginijai Bruožytei - ją priėmė į Viktorijos valstijos operos sąstatą.

Padėka taip pat buvo išreikšta ir organizacijoms prisidėjusioms prie Svajonių užsienio gastrolių: Melbourne Dainos Sambūriui, Geelongo lietuvių bendruomenei ir Melbourne Ramovei.

Koncertus Amerikoje ir Kanadoje Svajonės užbaigė su lietuviška valsą šokančios Matildos versija, kurią pademonstravo ir mums: "6-tas pasaulio, šeštas jaunimo, šeštas lietuvių down under, didelė šaly, Australijoje, iki pasimatymo".

Tikiuosi, mielos Svajonės, iki greito pasimatymo.

G. Žemkalnis

Svajonės Amerikoje. Iš kairės Gražina Kamantienė, Jonas Treška - Grand Rapids Lietuvių Bendruomenės Valdybos pirm., Brian Austyn - būgnininkas.

SENOJI LIETUVIŲ RELIGIJA

Rašo prel. Pr. Vaseris

(Tęsinys)

Dievai nieko nereikalavo iš žmogaus ir žmogus niekuo negalėjo jiems išiekti. Žmogus turėjo tik saugotis nepasipinti kuriam Dievui po kojų ar jo neužrūstinti. Taip ir liko žmogui rūpintis daugiau savo egzistencija. Mirusiųjų kultas užtai įgavo didelės vertės. Jo egzistencijos išlaikymui ir pomirtiniame gyvenime sudedami prie jo karsto visi reikalingi įrankiai ginklai, šarvai, papuošalai, rūbai, maistas ir gėrimas. Rasta grabų, kuriuose kartu palaidotas žirgas (Die Bestattung in Litauen - Gimbutienė, 47 p.). Mirusysis nelaukė iš dievų, kad jie suteiktų gyvenimą, bet turėjo pats juo apsirūpinti. Užtai pirmasis ir išaugo mirusiųjų kultas, kuris gyvas išliko tautosakoje vėlinėmis ar raudomis ir iki mūsų laikų.

Dievų garbinimo kultas liko daugiau mistinis ir nepriartėjo iki stabo, iki pilno santykio su žmogum. Panašumų rasime asirėčių ir egipėčių senovės religijose.

Vėlių kultas ir jų supratimas

Vėlės sąvoka jau žinoma indoeuropiečių protautės. Ji yra kilusi žodžio prasme "pūsti". Vėjas, vėlė, wehen ir pan. Artimiausias vėlės panašumas rastas su kvapu. Mūsų

proseniai tikėjo, kad vėlė išeina per burną, tai yra su kvapu. Iš namo ji gali išeiti per langą ar bendrai namo plyšį. Tuo reikalu namo ar gyvenamo pastato viršuje buvo paliekamos skylės. Akmens laikotarpyje pas mus žmonės ir buvo laidojami toje pat gyvenamoje vietoje, kad turėtų ir po mirties kur gyventi. Vėliau laidojama nuošaliau, bet supilamas didelis kapas, įrengiami nauji mirusiajam namai. Ir iki šios dienos yra išlikęs posakis, kad karstas yra mirusiojo nameliai. Ypač tai ryšku mūsų dainose - tautosakoje. Mirusysis galėjo ir pats susirasti tokius namus. Jis galėjo įsikūnyti paukštyje ar medyje. Tai tačiau nereiškė, kad medyje žmogaus vėlei geriau patinka gyventi, kaip savuose namuose - supiltame kape. Iš medžio ar paukščio vėlė visad gali sugrįžti ir į savo namus. Paukščiu ji gali atskristi ir nusileisti ant savo namų. Stogų žirgeliai, gaidžiai, avinai, ragai yra gyvi liudininkai ir dabartiniame liaudies mene, kad žmogaus vėlė mėgsta apsigyventi šiuose tvariniuose. Ji tačiau nėra virtusi tuo gyvuliu ar paukščiu. Ji gali laisvai jame apsigyventi, tarsi ji globoti ir, reikalui esant, pasirinkti kitą vietą. Gali užtai vėlė pasirinkti ne tik sparnuotą paukštį lakioti ar žirgą bėgti, bet

DVIPRASMIŠKA DARBO PARTIJOS VALDŽIOS POLITIKA DĖL PABALTIO

Lietuvių Informacijos Biuras iš Adelaidės prisiuntė foto atspaudą Australijos užsienio reikalų ministerio Bill Hayden MP peržiūrėtus naujus nurodymus Parlamento nariams dėl kontaktų su valstybėmis ir grupėmis Europoje. Apie Sovietų Sąjungos ir Pabaltijo valstybes Bill Hayden skelbia:

— Australija nepripažįsta Pabaltijo valstybių de jure įjungimo į Sovietų Sąjungą, tačiau mes neklausinėjame kaip Sovietų Sąjunga efektyviai kontroliuoja Pabaltijo teritorijas, ir mes nepripažįstame Latvijos, Lietuvos ir Estijos egzistencijos kaip valstybių. Atitinkamai, kontaktai su individualiais, ketinančiais atstovauti Latvijos, Lietuvos arba Estijos valdžioms, turėtų būti apribojami mandagumo rutina socialiniuose priėmimuose, surengtuose tokių asmenų, neturėtų būti pripažinimo jų pretenduojamo statuso. Nuo pakviestimų į oficialius socialinius priėmimus, surengtus tokių asmenų, turėtų būti atsisakoma, o jeigu raštu pateiktos korespondencijos nebūtų galima išvengti, tai turėtų būti atsakoma tokiems asmenims tikrai jų privačia padėtimi.

— Australijos diplomatinėms misijoms yra pranešta griežtai apriboti savo kontaktus su Sovietų pareigūnais, ketinant reikšti Pabaltijo valstybių reikalus konsularine ar humanitarine esme.

— Austrijos sostinėje Vienoje susirinkę Vakarų ir Centro Europos kraštų katalikų ir protestantų dvasininkai kreipėsi į sovietų vyriausybę, reikalaudami pilnai užtikrinti religinėm bendruomenėm ir jų tikintiesiems jiems priklausančias teises, kurias garantuoja net ir sovietinė Konstitucija ir kurias gerbti yra įsipareigojusi tarptautiniais susitarimais.

ir medį jame ilsėtis. Tokia vėlių poilsio vieta paprastai ir pasirenkama "aukštam kalnelė, žalioj liepelėj, eglėlėj" ir pan. Vyrų vėlės renkasi ažuolą, beržą, uosį. Tai vėlių "dvarelis", "tėviškėlė" mūsų liaudies dainose. Į šią vėlių poilsio vietą bronzos amžiuje imama kelti ir kapai, kaip nuosavieji vėlės namai. Gyvenamose vietose jau nebelaidojama. Vėlės santykis su savo gyvenamais namais tačiau neužsibaigia. Stogų žirgeliai nepradingsta. Jie yra liudininkai, kad vėlė lanko savo gimines ir nusileidžia ant stogo. Iš gyvųjų ji turi savo reikalavimų, o pagaliau turi ir galios juos paveikti. Užtai gyvieji privalo mirusiojo nepamiršti, privalo jį mylėti. Mirusysis kovoja už savo naują gyvenimą, kuriame reikalingas ir gyvųjų pagalbos. Reikalingi jam ginklai, maistas ir t.t. Vėlė kovoja su piktomis dvasiomis, nuo jų turi saugotis ir gintis. Čia gali padėti gyvieji. Jie turi išuosti gerai mirusiojo kapą, kuriame vėlė būtų saugi nuo piktaujančių dvasių. Užtai turi būti apie kapą sukrautas akmenų žiedas, per kurį nedrįsta įžengti piktoji dvasia. Kai kuriuose kapuose tokių akmenų žiedų apie kapą sukrauti net trys. Rasta tokių kapų be jokio mirusiojo ženklų, be lavono. Tai yra kapai svetur žuvusiųjų. Nors jie čia nepalaidoti, bet jiems supilti kapai, tai yra padaryti mirusiajam namai, į kuriuos gali

Nacių ir ir tariamųjų karo nusikaltėlių ieškojimas tarp imigrantų Amerikoje jau vyksta daugiau kaip penki metai. Prieš keletą metų, komunistų partijai reikalaujant, buvo bandoma ir Australijoje ką nors panašaus daryti. Valdžioje esant liberalams, mums buvo lengviau jiems išaiškinti, kad Maskvai rūpi ne nusikaltėlius pagauti, bet sunaikinti komunizmo priešus, kad būtų lengviau įteisinti Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Ukrainos okupaciją.

Šiandien mums savo balsais išsirinkus socialistinę vyriausybę, jau nebeturime tiesioginio priėjimo prie vadovaujančių asmenų ir "Raganų medžioklės" sustabdyti nepasisekė. Dar blogiau buvo, kad mūsų pabaltiečių vadovai viską uždelsė labai ilgai, nežinodami ką daryti ir laiku neparodė pastangų pasimatyti su vyriausybės nariais.

Visiems kyla klausimas, kodėl Maskva ir Izraelis po 40 metų sujudo ieškoti tariamų karo nusikaltėlių? Kodėl tie jų "įrodymai" buvo slepiami KGB seife? Atsakymo reikia ieškoti sprendžiant politinių pabėgėlių problemą. Reikia žinoti, kad sovietams kiekvienas politinis pabėgėlis yra jų priešas, kurį reikia sunaikinti. Iki šiol jie kantriai laukė iki senoji karta išmirs, o jų jaunimas nutautės. Tada būtų pasibaigusi jiems nemaloni problema. Vėliau jie pamatė, kad pabaltiečių ir ukrainiečių jaunimas nenutautėjo, bet pradeda įsijungti į bendruomenių veiklą ir reikalauja laisvės savo Tėvų Žemei.

Jaunajai kartai pradėjus vadovauti bendruomenės veiklai, okupantui bus daug sunkiau kovoti prieš iševijos vedamą išlaisvinimo akciją, todėl buvo nutarta fiziniai ir moraliniai sunaikinti senosios kartos veikėjus, tuo pačiu diskredituojant ir visą bendruomenę, kad niekas nebetikėtų mūsų žodžiams apie okupanto padarytus kriminalinius nusikaltimus, vykdamas genocido veiksmus prieš pavergtąsias tautas. Jau dabar tenka pastebėti, kad ABC radijui ir televizijai pra-

DIEVO BAUSMĖ

Rašo Alb. Pocius

dėjus programas apie tariamus nacių, daug australų, kurie pirmiau užjautė mus, dabar nors ir draugiškai kalbasi, bet jau jų veide matosi klaustukas.

Maskva žino, kad jeigu ji reikalauja sukurti specialius teismus apkaltinti visus, kurie turėjo laimės pabėgti nuo komunistinio amaro, tai ji negautų pritarimo iš Amerikos, Kanados, Britanijos ir Australijos vyriausybių. Čia jie pasikvietė į talką tuos, kurie daugiausia nukentėjo nuo nacių, jiems vykdamas genocidą prieš žydų tautą. Mes suprantame žydų tautos norą atsikeršyti už savo skriaudas, bet taip pat suprantame, kad ta visa propaganda prieš pabaltiečius ir ukrainiečius buvo pradėta Maskvai diriguojant ir gudriai panaudojant nukentėjusių keršto jausmus.

Australijoje per valdišką ABC radiją ir televiziją pravesta prieš mus propaganda buvo vedama ne žydų bendruomenės, bet Australijos komunistų partijos centrinių organų pareigūnų. Nors jie ir pretendavo, kad kalba žydų bendruomenės vardu, tačiau jie priklausė tik komunistų partijai.

Šiandien Lietuvoje visi žydai ir lietuviai gražiai savo tarpe sugyvena, nes jaučia sunkią Maskvos kolonistinę priespaudą. Norėtusi apeliuoti į nuosaikesnius žydų bendruomenės vadus, kad jie nepasiduotų aklam keršto jausmui ir pagaltotų, kad žlugus sovietinei imperijai, mums vėl reikės kartu gyventi Lietuvos respublikoje. Ar aklas kerštas nesunaikins tiltus į šviesesnę ateitį? Lietuvoje nebuvo "pogromų". Jų nebus ir ateityje. Kas įvyko karo metu, buvo padaryta okupantų, nes Lietuvos valstybė tada neegzistavo. Pavienių žmonių veiksmai negali būti

primesti visai tautai. Lietuvių tauta buvo vienintelė visoje Europoje, kuri neturėjo SS legiono.

Australijos spauda rašo, kad vasario gale mūsų parlamentas priėmė Andrew Menzies paruoštą raportą apie tariamus karo nusikaltėlius be jokių pataisų. Atrodo, mūsų parlamentarai nedrįso statyti klausimų, kad nebūtų apšaukti antisemitais arba naiviai patikėjo ABC ir komunistų propaganda.

Australijos komunistų organizacijoms prašant paskubinti įtariamų nacių teismus, Australijos darbių vyriausybė pavedė advokatui Robert Greenwood sudaryti specialią "nacių" gaudymo įstaigą, kuri vadinsis Director of Public Prosecution, sutrumpintai DPP.

Mums politiniams pabėgėliams šitie visi teismai yra tikra Dievo bausmė, kadangi praturtėję šitame krašte ir apsisunkinę žemiškais turtais, užsimanė "svieto lygybės" ir pradėjome balsuoti už socialistus, nes tikėdami jų pažadais norėjome dar daugiau gauti. Gobšumas yra viena iš septynių didžiųjų nuodėmių ir už tai daug kas nukentės, o likusieji, galbūt, per sekančius rinkimus jau žinos už ką reikia tikram lietuviui balsuoti.

Liberalai, kada su Malcolm Fraser pralaimėjo rinkimus, pasamdė vieną firmą ištirti koks procentas imigrantų už juos balsavo. Minėta firma apklausinėjo 1.000 žmonių pabaltiečių kilmės ir 1.000 kitų tautybių. Surado, kad net 64 procentai pabaltiečių balsavo už darbičius. Apklausėjams užklausus, kodėl balsavai už darbičius, tai 80 procentų atsakė, kad darbiečiai pažadėjo didesnes pensijas.

Kairiojo sparno parlamentarai ir spauda kelia pasiūlymą, kad šitai DPP įstaigai apkaltinus ką nors iš čia gyvenančių neapsimoka Australijoje daryti teismą, nes tai brangiai kainuoja, bet siūsti teis-

mui į nusikaltimo vietą, konfiskuojant jo turtą išlaidoms padengti.

Lietuviška patarlė sako: Neik su velniu obuoliauti, - paliksi be maišo ir be obuolių. Už mūsų bandomą prisitaikyti prie "laiko dvasios ir spalvos", atrodo, teks visiems brangiai sumokėti.

Mes galvojame, kad bėgdami į KGB mums atsiųstų dainininkų koncertus ar lankydami Maskvos cirką arba jų baletus, išpirksime savo pabėgimo "nusikaltimą" ir galėsime vaidinti socialistus, turėdami kapitalistinio gyvenimo malonumus.

Labai gaila, kad visi pamiršome jog Sovietų Rusijos baudžiamojo kodekso įvade yra parašyta, kad bolševikai niekada nedovanoja savo priešams ir kada jie pasidaro nebenaudingi - turi būti sunaikinti. Geras gyvenimas mums aptemdė akis ir tą viską mes mie lai pamiršome.

— Žymaus lietuvių bičiulio kardinolo Antonio Samore mirties ketvirtųjų metų proga velionio kapą netoli Romos vasario pradžioje aplankė būrelis lietuvių. Sėserų koplyčioje, kur yra palaidotas kardinolas, šv. Mišias aukojo svečias iš Lietuvo sarkivyskupas Liudas Povilonis ir penki lietuviai kunigai, buvęs ilgametis kardinolo Samore sekretorius ir jo testamentu vykdytojas prelatas Vincas Mincevičius, šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus ir kiti. Kardinolas Samore, kaip šv. Sosto nunciatūros sekretorius, šešerius metus nuo 1932 iki 1938 metų gyveno Lietuvoje. Savo draugiškumą ir savo meilę Lietuvai kardinolas Samore yra įrodęs konkrečiais darbais. Jo gimtajam Bardi mieste šiaurės Italijoje Jaunimo Centras ir Aušros Vartų koplyčia kardinolo rūpesčiu yra išpuošta freskomis iš Lietuvos istorijos, o prie įvažiavimo į miestą pastatė menišką lietuvišką ornamentų kryžių.

sugrįžti vėlė, apsigyventi ir apsiginti nuo piktųjų dvasių.

Vaiduokliai

Mirusiojo vėlė gali supykti ant negerų savo giminių ar namiškių ir pradėti vaidintis. Yra tačiau ir vėlių negerų, kurios vaiduokliais neduoda ramybės namiškiams. Tokios negeros vėlės yra savizudžių, o ypač pakaruoklių. Jie vaidenasi tiek laiko, kiek jiems buvo skirta gyventi. Vaiduoklių istorijos yra išlikusios iki mūsų laikų. Tautosaka pasakoja, kad vaiduoklio kūnas nepūva, jis guli kniūpsčias grabe ir pan. (Liet. Tautosakos Skaitymai, J. Balys, 190 p.). Kad apsiginti nuo vaiduoklio arba, kad daugiau nesivaidintų, reikia vaiduoklio lavonui nukirsti galvą ir padėti tarp kojų taip, kad jis nepasiektų jos rankomis. (Aprašyta knygelėje "Sudauerbuchlein" XVI a., Sig. Schwa be 1550-1570, Dluogošas 1455-80, Dionizas Poška iš XVII a. dvarų inventoriaus knygu).

Vaiduoklių reiškiniai yra gyvas mūsų liaudies pasakojimų ar pasikalbėjimų reiškinys ir mūsų dainose. Ilgi žiemos vakarai yra užimami šitokiais pasakojimais, kas ir be rašto ilgus amžius galėjo išlikti.

Bendravimas su mirusiais nuo amžių lietuvių buvo labai intymus ir užtai liko gana konservatyvus. Įvedus ir krikščiony-

bę, lietuvis negalėjo užmiršti senojo dvasių pasaulio ir ilgų amžių sukurtų tradicijų. Šiandien ir katalikiškame gyvenime juk daug turime dar mums neišdildomų papročių iš senosios religijos. Atsiminkime tik prietarus, laidotuvių apeigas, šermenis ir palyginkime su kitomis tautomis, nors ir tos pat katalikų religijos.

Dievai

Senieji lietuvių dievai ir jų kultas yra kur kas greičiau pradingę iš tautos atminties, jų vardai mums šiandien veik nežinomi. Tuo labiau nebeaiškus jų buvęs kultas.

Perkūnas

Labiau populiarius yra likę Perkūnas. Kai kurie mano, kad Perkūnas yra vyriausias lietuvių ar bendrai aiščių dievas. To patvirtinti davinių neturime. Pirmiau, kad iš primityvaus monoteizmo aiščiai perėjo į politeizmą. Perkūnas neturi aiščiuose monoteistinio dievo pobūdžio. Gali tačiau būti, kad Perkūnas liko vyriausiu dievu. Šią nuomonę teigia ir mūsų tautosakininkas dr. J. Balys (Liet. Tautosakos Skaitymai II d. 14 p.). Monoteistinė intuicijos apraiška gimė sąvoka "Dangaus Tėvo" arba pas latvius "Debesų Tėvs". Šis terminas bronzos ar senojo geležies amžiuje galėjo dar ir ne-

turėti aiškios personifikacijos. Efektingiausia apraiška buvo griaustinis, kuris ir galėjo paveldėti dangaus Tėvo vardą. Reikia užtat sutikti su dr. Balio nuomone, kad kurį laiką aiščiams Perkūnas ir buvo vyriausiu dievu. Pastebint daugiau gamtos reiškinių, dieną ir naktį valdančią saulę, žvaigždes, dabojančią mėnulį, imta ir jiems suteikti dievų vardus. Nematant aiškaus ryšio Perkūno su Saule ar kitais dangaus kūnais ir palikti dievai savarankiški, be vyriausio valdovo. Mūsų tautosaka už tai ir nebekelia minties, kad Perkūnas yra vyriausias dievas. Ši proga Perkūną pakelti vyriausiu dievu buvo dar įvedant krikščionybę, bet ir tai neįvyko. Tai rodo, kad pirmaisiais amžiais po Kristaus lietuviai vyriausio dievo jau neturėjo. Perkūnas tačiau buvo daugiau gerbiamas, daugiau artimas savo griausmu ir užtai jį prigretino dar prie krikščioniško Dievo. Perkūnas buvęs gyvas perkeltas į dangų, ir Dievas jam davęs valdyti žaibus ir naikinti piktąsias dvasias. Perkūno supratimas, nors jungiamas jau į krikščionišką erą, tautosakoje išlaikė tą patį pavidalą. "O, kad tave Perkūnas nutrenktų", "Šaiposi, kaip kipšas prieš žaibus". Šios ir panašios patarlės yra dar gyvos ir mūsų laikais.

(Bus daugiau)

LAISVĖ IR IMPERIJOS

Paskutinio karo objektyvi istorija dar nėra parašyta. Taip kiekviena pusė iškelia savo nuopelnus jo laimėjime. Rusai skelbia, kad tik dėka jų 20 milijonų aukų buvo sutriuškintas Trečiasis Reichas, anglai - amerikiečiai, kad dėl bom bardavimų ir antrojo fronto Prancūzijoje. Tikrumoje, Hitlerio padaryta klaida buvo jo pralaimėjimo priežastis. Jei ne ji, Sovietų Sąjunga būtų subyrėjus jau 1942 metais.

Rusų užimtos valstybės ir pati Rusija tikėjosi, kad vokiečių armija yra visų išlaisvintoja. Už tat jos daliniai buvo sutikti su gėlėmis ir džiaugsmo šypsenomis. Dešimtys ir šimtai tūkstančių rusų be kovos perėjo į vokiečių pusę. Lietuvoje ir kituose Pabaltijo kraštuose jau nei vyrai padėjo vyti rusus ir gelbėti nuo susprogdinimo tiltus ir kitus strateginius taškus. Formavosi naujos vyriausybės.

Berlyno planai visų nustebimui buvo kitoki. Vietoj laisvės, nauja, ši kartą vokiečių okupacija. Pasidavę raudonarmiečiai buvo mariniami badu. Šiuo momentu jau 1941 metais Hitleris pats save pasmerkė pražūčiai. Kariai, vietoj mirties be laisvės, pradėjo kovoti. Užimtos sritys liko abejingos ir net nusistačiusios prieš naujus okupantus. Frontai sustojo.

Nesuteikimas laisvės buvo tikroji vokiečių karo pralaimėjimo priežastis. Taip laisvė yra svarbi imperijų išsilaikyme ar žlugime.

Rusai daro tą pačią klaidą. Maskva ginklu ir apgaulėmis iš Rusijos sukūrė didžiausią istorijoje imperiją. Komunizmas yra tik lengvai permatoma skraistė turinti pridengti Kremliaus imperialistinius siekius. Pačioje Sovietų Sąjungoje jau niekas netiki marksizmu nei sovietine sistema. Tik už imperijos sienas apakę idealistai dar ir dabar lieja savo kraują už komunizmą, kurio realybės nėra niekad matę ir kurį pažįsta vien iš Maskvos propagandinių leidinių.

Ką Kremliaus vadai galvoja apie savo imperiją, galime spręsti vien iš jų elgesio ir neatsargių prasiarimų. M. Molotovas mūsų premjerui Krėvei Mickevičiui atvirai pasakė, kodėl rusai reikalauja Lietuvos prijungimo. Jis sakė: "Jau šimtmečiai, kai mes svajojam turėti Baltijos pajūrį. Dabar yra tam proga ir mes ją esam nutarę išnaudoti". Molotovas buvo nuoširdus savo išsireikšime - sakė tiesą ir neplepėjo apie kokius nors išlaisvinimus!

Dabartinis Kremliaus vadas Gorbačiovas ką tik atsisėdęs į sostą aplankė Ukrainą, sunkiosios industrijos respubliką. Suvežtiems darbininkams ir partijos viršūnėm pradėjo duoti pamokslą, kaip reikia dirbti didžiosios tėvynės Rusijos labui. Čia pat susigriebė ir pataisė klaidą: "Sovietų Sąjungos", pridėjo. Sovietų Sąjungos vardas vartojamas irgi rusiško imperializmo užmaskavimui. Kokia čia sąjunga? Tai tik okupuoti kraštai, kuriuos Maskva skuba surusinti ir taip paversti Rusijos imperijos neatskiriama dalimi.

Rusiškasis nacionalizmas pasireiškia ir aukštųjų pareigūnų paskyrime. Pagal gyventojų skaičių

Rašo Dr. J. Kunca

šeši politbiuro nariai turėtų būti ne rusai, o vado vieta privalėtų būti užimta vieną kartą rusų ir sekančią kartą ne rusų. Kiek ne rusų valdė Sovietų Sąjungą? Tik Stalinas, kuris buvo gruzinas.

Taigi Maskva daro tą patį, ką darė Hitleris: mėgina paversti užimtus kraštus Rusijos kolonija. Kad Hitleris pralaimėjo po 4 metų, o Sovietų Sąjunga išsilaikė jau 70 metų, yra tik dėl skirtingų sąlygų: Hitleris kūrė imperiją didelio karo metu, Rusija - ramiu taikos laiku ir dar su Vakarų ekonomine parama. Bet rezultatai galų gale bus vienodi, nes laisvė visad negali prispaudėjus.

Surusinimas, nežiūrint deportacijų, priverčiamo rusų kalbos mokymo, vežimo slavų į ne rusiškas sritis ir draudimo mokytis savo krašto tikros istorijos, neina, kaip Maskva buvo galvojus.

Neseniai įvykusios riaušės Kazachstane dėl atsiuntimo rusų į partijos sekretoriaus vietą priklausanti vietinės tautybės žmogui, parodė, kad kazachstaniečiai liko patriotai net po 250 metų rusinimo minėtiais metodais. Tiesa, ten Maskva privežė rusų kriminalistų, oportunistų, alkoholikų ir veik milijoną ukrainiečių. Tuo vietinių gyventojų procentas sumažėjo iki 25-30%. Bet tie tautos likučiai gerai išsimokslinę ir pažadinti rašytojų Čingiz Hitmanov, Džingis Kahn, kurie pridengtai iškelė tautos praeitį ir sužadino tautinį susipratimą, tvirtai stovi už krašto savarankiškumo teisę ir laiko rusus okupantais.

Apie pabaltiečius žinome daugiau. Estai turi ryšius su giminiga Suomija, net mato kas dieną

Helsinkio televiziją. Labiausiai nekenčia rusų ir net neaparna nauja, jei kreipiamasi rusų kalba.

Paskiau eina lietuviai. Dėka partizanų kraštas mažiau surusintas. Daug baigusiu aukštąjį mokslą yra likę geri patriotai. Katalikų Bažnyčia yra lyg prieglauda ir neapykantos išreiškimo okupantui proga. Gal ir nereligingas eina į bažnyčią protestuodamas tuo prieš krašto pavergimą. Kad daug kas netiki į galimybę išsilaisvinti yra ne dėl patriotizmo stokos. Tiek kartų Vakarų apgauti, jie jau nesitiki sulaukti tikros pagalbos. O vieni, kaip galėtų išsilaisvinti?

Latvių liko vos pusė, bet tautiškus liko gyvas.

Ukrainiečiai anksčiau buvę po lenkų, rumunų ir čekoslovakų valdžia yra didžiausi patriotai. Daugiau surusėję likusio krašto daly.

AFGANAI JUNGTYNĖM TAUTOM

Afganų laisvės kovotojų vadovai pasiuntė laišką Jungtinių Tautų Organizacijos tarpininkui Ženevos derybose nusiginklavimo klausimu Diego Cordovez, pakartodami, kad laisvės kovotojai nutrauks karinius veiksmus, kai Sovietų Sąjunga išves savo kariuomenę iš Afganistano, tuo būdu sudarant sąlygas afganų tautai laisvais rinkimais išsirinkti laisvą, nepriklausomą ir neprisijungusią krašto vyriausybę.

Rezistentai taip pat pakartotinai reikalauja, kad sovietų okupacinė kariuomenė būtų ne palaipsniškai - kelerių metų bėgyje, o nedelsiant - kelių mėnesių laikotarpyje atitraukta iš Afganistano, kaip reikalauja taip pat ir Pakistanas.

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS JUBILIEJAUS PAMALDOS

Geelonge Holy Family bažnyčioje, Separation Street, balandžio 16 d., Atvelykio sekmadienį, 3 val.

Šv. Mišias aukoja Monsignoras James William Murray, P.P., Vyskupiškasis vikaras Geelongo regionui ir būrys kunigų.

Gieda jungtinis choras: Dainos Sambūris ir Melbourneo Lietuvių Parapijos choras. Dirigentas - Petras Morkūnas. Vargonais - Zita Prašmutaitė.

Pamokslas - kun. Dr. Pr. Dauknys.

Procesiją į bažnyčią tvarko ir aukų atnešimą - "Volungė" - tautinių šokių grupė, vadovė Birutė Gailiūtė - Liebich.

Organizacijos su vėliavomis, mergaitės ir moterys pasipuošusios tautiniais rūbais prie bažnyčios procesijai 2.30 val.

Visi lietuviai iš plačios apylinkės atvykime į reto iškilmingumo Lietuvos krikšto jubiliejaus pamaldas, pasikvieskime savo draugus, pažįstamus kitataučius. Šv. Komuniją dalina visi koncelebracijos kunigai, ją priimkime už Tėvynės Lietuvos Laisvę!

A K A D E M I J A

Po Jubiliejinių šv. Mišių visi lietuviai ir pamaldų kunigai vyksta į Geelongo Lietuvių Bendruomenės Namus, 128 Douzo St. North Geelong. Čia jau lietuviška programa.

Paskaitą skaito Valentinas Čižauskas.

Koncertą atlieka Jungtinis choras iš Melbourneo.

Po programos kavutė, vaišės.

Minėjimo Ruošos Komitetas Geelonge

RELIGINIAME GYVENIME

== Vakarų Vokietijoje netoli nuo Frankfurto esančiame Dieburgo mieste kovo pradžioje vyko Europos vyskupų konferencijų 25 pirmininkų darbo suvažiavimas, kurį atidarė savo kadenciją baigiantis Europos vyskupų konferencijų tarybos pirmininkas anglas kardinolas Hume. Aptarė tris pagrindines temas: ekumenizmą, nusiginklavimą, moralinių bei etinių vertybių apsaugojimo bei ugdymo būtinumą. Nutarė sutartina akcija kovoti prieš ateizmą ir dorovinį nuosmūkį, kurie sukelia baisias pasekmes. Anglas kardinolas Hume, aštuonerius metus vadovavęs Europos vyskupų konferencijų tarybai, savo pareigas po šių Velykų perduos naujai išrinktam tarybos pirmininkui Milano arkivyskupui jėzuitui kardinolui Martini.

== Popiežių Joną Paulių II vasario 19 d. aplankė 500 Italijos gydytojų - chirurgų, tarptautinės chirurgų sąjungos itališkojo skyriaus narių, Romoje dalyvaujančių studijų suvažiavime. Šia proga Popiežius plačiau susitelkė prie gydytojų profesijos etiniai - moralinių problemų, išreiškė pasigėrėjimą medicinos ir jos įvairių šakų daromą pažangą žmonių tarnyboje. Kaip tik ši tarnyba žmogui giliai įprasmina gydytojų darbą. Popiežius priminė gydytojam chirurgam, kad kiekviename ligonyje reikia atrasti paties Dievo paveikslą ir kaip tik dėl to niekada neprivalo būti pažeistas ligonio asmens orumas.

== Romoje popiežius Jonas Paulius II susitiko su Romos parapijų kunigais, kurie aptarnauja Romos katalikus. Romos vyskupijoje yra 310 parapijų ir 610 bažnyčių. Vyskupijai priklauso 2.615.000 katalikų. Romoje gyvena apie 5.000 kunigų, bet tik pusantro tūkstančio jų dirba tiesioginėje sielovadoje, o kiti dirba mokyklose, universitetuose, laikraščių redakcijose, labdaros įstaigose, tarptautiniuose institutuose, vienuolijose. Konkrečiai čia iškilo jaunimo, šeimų, darbininkų, karių, studentų, ligonių, vaikų ir kitų tikinčiųjų grupių sielovados problemos. Pranešimus pateikė 15 klebonų. Popiežius pažymėjo, kad ypač daug dėmesio reikia skirti jaunųjų kartų religiniam auklėjimui, nes naujosios kartos lems Bažnyčios gyvenimą trečiame tūkstantmetyje.

== Pasauliniu mastu kovo 6 d. yra pravedama kasmetinė Moterų Ekumeninė Maldos Diena. Ta proga įvykusių ekumeninių pamaldų metu Koelno katedroje, Vakarų Vokietijoje, Koelno vyskupas pagalbininkas Jansen kvietė krikščionis moteris malda ir konkrečiais darbais išreikšti savo solidarumą ypač silpnesniems ir pagalbos reikalingiems žmonėms. Vokietijos švietimo ministrė katalikė Dorothea Wims kvietė moteris ypatingai prisiminti dar negimusias gyvybes, išpareigojant jas ginti ir globoti.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Gyvojo Rožančiaus nariai balandžio mėnesį meldžiasi Šv. Tėvo intencija.

A. A. Padgurskienės mirties keptedėlio atminimui šv. Mišios Lietuvių Namuose Lietuvos Kankinių koplyčioje kovo 28 d., šeštadienį, 5 val.

PLB Vicepirmininkas inž. Stasys Jokubauskas su žmona Prudencija kovo 23 d. padarė vizitą Tėviškės Aidams ir ta proga mūsų laikraščiu paaukojo \$ 30, apžiūrėjo spaustuvę, redakciją ir vandėlę praleido aptariant visuomeninius reikalus. Jie grįžta į Čikagą kovo 30 d.

Kun. Povilas Martūzas buvo atvykęs iš Sydnejaus su savo kompiuteriu ir pateikė žinių prel. Pr. Vaseriui apie jo veikimą.

LKVS Ramovės Melbourno skyrius Tėviškės Aidams paaukojo \$ 75.

Kun. Stasys Gaidelis SJ savo redaguojamame Australijos Latvių Katalikų biuletenyje kovo — balandžio laidoje plačiai paminėjo Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejaus iškilmes Melbourne St. Patrick katedroje, pateikė ir Jubiliejaus maldos vertimą latviškai.

Rekolekčių gavėnios metu neturėsime. Pramatoma rekolekijas daryti Advento metu, prieš Kalėdas, kai atvyks svečių kunigų (Jauimo Kongresą).

Canberroje balandžio mėnesį pamaldų nebus. Pirmos pamaldos Canberroje gegužės 3 d. Newcastle pamaldos Atvelykio sekmadienį. Taip praneša kun. P. Martūzas.

● **Melbournas.** Papildomus rinkimus kovo 21 d. Centre Highland elektorate su 120.000 registruotų rinkėjų laimėjo Liberalų ir Tautinės partijos koalicija 52.5%. Į Viktorijos parlamentą išrinkta atstovė liberalė Mrs. Tehan.

AUSTRALIJA IR

NAUJOJI ZELANDIJA

Maldos Apaštalavimas

Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II balandžio mėn. MA nariams skyrė sekančias intencijas: b e n d r a j a - jaunosios kartos paruošimas jos būsimiems uždaviniams; m i s i j ų - Apaštalo šv. Petro pontifikalinė bendrija ir vietinės dvasiškios paruošimas. Trumpas rytmetinis aukojimas — **Visa aukojau Tau, švenčiausioji Jėzaus Širdie!**

JAUNIMAS IR ATSAKOMYBĖ

Popiežius savo apaštališkame laiške 1985 metais pasaulio jaunimui ryšium su Tarptautiniais jaunimo metais pateikė jaunimui gaires, išryškinančias reikalą lavinantis atsakomybėje. Laiške paminėtos iš viso trys pagrindinės atsakomybės - asmeninė, socialinė ir dvasinė.

Visų pirma jis pataria jaunimui išvystyti savyje glaudų asmeniską ryšį su Išganytoju, nuolat prašant Jį vadovauti gyvenimo svarbiausiose, išganymą liečiančiuose, dalykuose ir praktiško gyvenimo konkreciuose momentuose. Tai turi padėti jaunam žmogui suformuoti tinkamai savo asmenybę, gerai pa-

Parapijai aukojau:

\$ 70 - Dr. K. N. Zdanius, po \$ 40 V. Long, M. D. Didžys, A. Latvie-nė, \$ 30 - L. Braniška.

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū.

Kun. Pr. Vaseris

HOBARTAS

Jungtuvės Antano Domkaus ir Susan Henry vyko Uniting bažnyčioje Cleremont priemiestyje kovo 7 d. Apeigas vargonais palydėjo bažnyčios vargonininkas. Kunigas pasakė pamokslą, jauniems išeinant į naują šeimyninį gyvenimą. Vestuvinė puota vyko Lenkų salėje, dalyvavo 80 svečių. Motina jaunuosius pasitiko su duona ir druska. Po tostų ir sveikinių sugiedota laimingų metų. Jau navedžiai retai buvo matomi mūsų bendruomenės gyvenime, tačiau nesvetimi, Antanas yra Stasio ir Kristinos Domkų antrasis sūnus, jis šoko tautinius šokius, žaidė krepšinį Perkūno komandoje. Laimingo šeimyninio gyvenimo!

Velykų margučių popietė vyks Petro ir Magdutės sodyboje balandžio 20 d., pirmadienį, 2 val. Maistas ir gėrimai bus gaunami vietoje, įėjimas \$ 5. Pelnas jaunimo atstovui išlaidoms padengti vykstant į kongresą. Kas dalyvaus — praneškite savaitę anksčiau E. Paškevičienei, tel. 72 2075 arba valdybos kasininkui, tel. 72 4628.

Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejaus minėjimas vyks rugsėjo 26 ir 27 dienomis. Šeštadienį minėjimas salėje gal su koncertu, nes yra pakviestas Melbourno choras. Sekmadienį iškilmingos pamaldos katedroje 11 val. su Hobarto arkiv. Sir Guilford Young, D.D., KBE ir svečiais.

Juozas Ruzgas, 97 m. amžiaus, mirė Perth kovo 15 d. Į Australiją atvyko prieš karą. Hobarte išgyveno virš 40 metų, vertėsi įvairiu bizniu, daugiausia statybom. Turėjo daug pažįstamų lietuvių tarpe. Su sūnum Bolislavu 1983 m. persikėlė į Perthą, ten ir palaidotas. Išsėkis Viešpaties ramybėje. **J. Paškevičius**

naudoti savo talentus ir pajusti atsakomybę artimo atžvilgiu. Be to tai apsaugos jį patį nuo kenksmingo egoizmo, skepticizmo ir netikrų draugysčių vedančių į narkomaniją ir gyvenimo palaidumą.

Socialinėje plotmėje jaunimas pagal popiežių turi įsigyti sveikus principus, rimtą požiūrį į gyvenimą ir tapti visapusiškai patikimo charakterio žmogumi. Be tokio moralinio taurumo negalima sukurti laimingos šeimos, nei tapti naudinga bendruomenės nariu, nei nuveikti ką nors tikrai naudingo politinėje, kultūrinėje ar bažnytinėje srityje. Jaunuolis turi ryžtis nedaryti nei vienam to, ko jis nenorėtų kad jam pačiam būtų daroma.

Dvasinėje plotmėje jaunimas turi įprasti galvoti, kad Dievas jam yra visų vertybių pagrindas ir visų užsimojimų išeities taškas. Jis yra vienintelis, kuris įprasmina žmogaus buvimą pasaulyje, patenkina visus jo reikalavimus ir yra žmogaus pats galutinis tikslas ir laimės objektas. Kad šį tikslą pasiektų, reikia žūt būt vykdyti Jo įsakymų dekalogą, kuris giliai glūdi kiekvieno žmogaus pašarmonėje ir širdyje. Užlaikyti Jo įsakymus, reiškia Jį mylėti. Tai nesunku yra vykdyti žmogui, kuris supranta, kad Dievas yra Meilė.

Kun. S. Gaidelis, SJ

JONO IR VILTĖS VESTUVĖS

Jonas Šliogeris ir Viltė Araitė susituokė Melbourne, lietuvių bažnyčioje. Sutuoktusių Mišiose giedojo Virginija Bruožytė, Birutė Kymantienė, Birutė Prašmutaitė ir vargonais grajo Zita Prašmutaitė. Pabroliais ir pamergėm buvo jaunimas - jaunosios brolių ir seserų vaikai.

Vestuvių puota vyko Lietuvių Namuose. Jaunieji sutikti tėvų su duona ir druska. Kunigui palaiminus stalus, susėdo arti šimtinės svečių. Vaisės pravedė Jaunosios tėvelis Jonas Aras. Jaunuosius sveikino kun. Pr. Vaseris, abu jaunųjų tėvai, o piršlys nusakė jaunųjų pirmą pažintį. Jis jaunojo mokyklos draugas. Žinoma, buvo čia sklidinai stiklai putojančio šampano ir skambėjo Ilgiausių metų. Sveikinimo telegramų buvo net iš Lietuvos - jaunosios dėdė, puse-serės, tetos, o taip pat jaunosios dėdė kun. Aranauskas sveikino iš Kanados. Jaunojo telegramos daugumoj iš Sydney ir Cenberros. Programoje jaunosios dainininkės Birutė Kymantienė ir Birutė Prašmutaitė padainavo gražią dainelę pritaikytą vestuvėm. Mūsų solistė Virginija Bruožytė padainavo operos ariją "Vilija, o Vilija". Pritaikė ji tačiau šiai arijai žodžius: "Vilte, o Vilte".

Jaunasis visiems padėkojo ir pakilo pirmam valsui. Muzika gerai sustyguota jaunosios brolio Petro garsintuvais bei aparatais.

Jaunasis Jonas Pranas Šliogeris sydnėjiskis. Ten jis baigė universitetą, dirbo kurį laiką Canberroje, o paskutiniu laiku Melbourne. Vestuvėse dalyvavo jo tėvai iš Sydney, o taip pat jo brolis Algis ir sesuo Dana. Jaunoji Viltė Araitė baigus universitetą Melbourne ir dirba Švietimo departamente. Ji dainavo mergaičių oktete. Jauniems linkime puikios ateities. pv.

MINĖJOME ŠV. KAZIMIERĄ

Džiugo tuntas Melbourne Lietuvos Globėjo ir lietuvių skautų Patrono šv. Kazimiero šventę minėjo kovo 22 d. lietuviškomis pamaldomis. Su procesija į šv. Jono bažnyčią žygiavo išsirikiavęs visas tuntas su tunto ir Lietuvos trispalve. Vargonais grojo Zita Prašmutaitė ir įeinančius pasitiko maršu, paskui visi giedojome tradicinę Pulkim ant kelių. Skaitymus atliko tuntininkas ps. Algis Šimkus, o kun. Pr. Dauknys tarė šventei skirtą žodį. Tikinčiųjų maldas iš kiekvienos draugovės sesės ir broliai skaitė savo sukurtus prašymus šv. Kazimierui. Prie vargonų skautės ypatingai gražiai giedojo retai girdimas giesmes: Kaž kas verkia, ar girdi? Skautiška giesmė - Sutelk mus, Viešpatie, būrin. Mišių pabaigoje - J. F. Strolios — Kaip grįžtančius namo paukščius parveski, Viešpatie, ir mus, į žemę mūsų tėvų. Težydi vėlei Lietuva, kaip tavo slėnių lelija.

Po pamaldų vyko į Lietuvių Namus, kur v.s. D. Čižauskienė, v.s. J. Žitkevičienė, Rita Čižauskaitė, vadovaujant vyr. skaučių draugininkei ps. fil. Loretai Čižauskaitei suruošė tradicinę Kaziuo mugę, pilną įvairių kepinių, barankų ir kitų dalykų. Tuntui skanių dešrelių pietus paruošė skautai Vyčiai. Tunto sueiga vyko Jubiliejinėje salėje. Tunto adjutantas Jonas Rukšėnas išrikiavęs tuntą raportavo tuntininkui, kad sueigoje dalyvauja 56 uniformuoti skautai ir skautės, jų didesnę dalį sudarė paukštytės ir vilkiukai. Tuntininkas pateikė keletą pranešimų ir jo įsakymais sesės pakilo į paskiltininkės laipsnį: Nada Dundaitė, Ieva Brovedani, Raza Zdaniūtė, Rita Zoniūtė ir Kate Žižytė. Patyrusios skautės pakilo į skiltininkės laipsnį: Rita Čižauskaitė, Lidija Ramanauskaitė, Melisa Savickaitė ir Audra Šimkutė. Sesės iš Živilės geltonšlipių draugovės perkeltos į prityrusių skaučių bordavų kaklaraiščių Jūratės draugovę: Melisa Savickaitė, Audra Šimkutė, Rasa Zdaniūtė, Kate Žižytė ir Rita Zoniūtė. Vilkiukai kandidatai, po tin kamo savo draugininko ps. Povilo Kviecinsko paruošimo, davė Ižodį: Ben Žižys ir Dan Žižys. Sekė lauželis dainomis ir pasirodymais, ir baigėme tradicine Ateina naktis. Kėlė pasigėrėjimą visų tvarkingos uniformos taip išpūdingai švenčiant mūsų šv. Kazimiero šventę!

A. A. VLADUI MIKALAIUSKUI

mirus Traralgon miestelyje, giliai užuojautą reiškiamo žmonai Agotai, dukterims ir jų šeimoms, ir visai Latrobe Valley Seniūnijai.

Sale Seniūnijos lietuviai

A † A

VIRGINIJUI VAIČEKAIUSKUI

mirus, jo tėvelius - Praną ir Ceciliją Vaičekauskus ir jų šeimą giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Valentino ir Algirdo Jonušių šeimos

ADELAIDE

LIETUVOS KRIKŠTO 600 METŲ JUBILIEJUS BUS

ŠVENCIAMAS ADELAIDEJE

Norėdama kiek galima plačiau Lietuvos vardą, jos okupaciją, ten persekiojamą Bažnyčią ir krikšto 600 m. jubiliejų paskleisti australų tarpe, klebono kun. J. Petraičio, MIC, iš parapijiečių sudaryta delegacija, susidedanti iš kun. P. Petraičio, Z. Vencienės ir A. Kubiliaus, buvo priimta Adelaidės arkivyskupo L. Faulkner iš anksto užprašytoje audiencijoje. Įteikus jam motyvuotą raštą ir nuosirdžiai išsikalbėjus arkivyskupas buvo prašytas Lietuvos krikščionybės 600 m. sukaktyje paskelbti arkivyskupijos visose parapijose maldos dieną už Lietuvą ir joje persekiojamą Bažnyčią.

Arkivyskupas parodė gilų mūsų pavergtos tautos ir Bažnyčios supratimą ir pažadėjo arkivyskupijoje paskelbti maldos dieną už Lietuvą birželio 28 d. - tą pačią dieną, kada Vilniuje ir Romoje vyks krikščionybės jubiliejaus iškilms. Kun. J. Petraitis pažadėjo paruošti tuo reikalu informacinę medžiagą, kurią arkivyskupas išsiuntinės parapijų kunigams.

Padarius gerą pradžią buvo žengta toliau. Sudarytas jubiliejui Adelaidėje ruošti komitetas: kun. J. Petraitis - pirmininkas, V. Baltutis - koordinatorius, A. Kubilius - sekretorius, V. Janulis - finansams, P. Pusdešris - spaudai, V. Opulskis, S. Pusdešrienė, B. Budrienė ir E. Varnienė - komisija parengimams.

Kovo 11 d. posėdyje komitetas nutarė Lietuvos krikšto jubiliejų Adelaidėje minėti dviem datomis: birželio 28 d., kada jubiliejaus minėjimas vyks Lietuvoje - Vilniuje, o taip pat jubiliejinės iškilms bus Romoje, kurių metu arkiv. Jurgis Matulaitis bus popiežiaus paskelbtas palaimintuoju; kada visose katalikų parapijose Pietų Australijoje įvyks maldos diena už Lietuvą. Antroji jubiliejaus minėjimo dalis bus lapkričio 21-22 dienomis - Kristaus Valdovo šventėje.

Jubiliejaus programose numatyta: Birželio 27 d., šeštadienį, - Radijo valanda. Birželio 28 d., sekmadienį, - Lietuvos gyvo tikėjimo paroda Liet. kat. centre. Parodą paruos Parapijos archyvas. Iškilmingos Mišios šv. Kazimiero bažnyčioje. Po pamaldų arkiv. J. Matulaičio beatifikacijai skirta akademija Liet. kat. centro salėje. Po akademijos šventiniai pietūs toje pačioje salėje.

Lapkričio 21 d., šeštadienį, - Radijo valanda. Po pietų pamaldos šv. Kazimiero bažnyčioje, kurių metu bus suteiktas generalinis nuo dėmių išrišimas. Vakare - specialiai Pr. Pusdešrio jubiliejui parasytos dramos "Vardan Dievo" vai-

dinimas LK centro salėje. Vaidinimą ruošia ALT "Vaidila".

Lapkričio 22 d., sekmadienį, - 11 val. iškilmingos Mišios šv. Pranciškaus Ksavero katedroje. Arkivyskupui turint kitus išipareigojimus, Mišias aukos ir pamokslą pasakys Mgr. R. Aitken. Mišių metu giedos bažnytinis šv. Kazimiero choras. Po pamaldų - jubiliejiniai pietūs Liet. kat. centro salėje su menine programa. Pietuose dalyvaus arkiv. L. Faulkner.

Planavimas padarytas ir daugelis paruošiamųjų darbų padaryta, tačiau didžioji darbų dalis dar prieš akis, bet komitetas pasitiki adelaidiškių jubiliejaus svarbos supratimu, visų nuosirdžiu bendra darbiavimu, kad ši tautinė ir religinė šventė būtų atšvęsta giedriose nuotaikose ir jubiliejui deramu iškilmingumu. Pr.P.

MUZIKINIS ANSAMBLIS
KONCERTUOS EUROPOJE

Kovo 15 d. 42 mokiniai iš Adelaidės lėktuvu išskrido į Angliją. Tai muzikinis ansamblis, kurį sudaro Marryatville gimnazijos talentingi muzikoj mokiniai, juos lydi šios mokyklos direktorius G. McArthur, muzikos vadovė M. Lambert ir du lietuvių kilmės muzikos mokytojai. Tai Regina Prancūnaitė - Campbell ir Algis Laurinaitis.

Regina įsigijo bakalauro laipsnį muzikoje Adelaidės universitete 1980 m., o diplomą of Education 1981 m. Ji dirba šioje mokykloje muzikos mokytoja nuo 1983 m.

Algis Laurinaitis 1970 m. gavęs Mokytojų instituto scholarship, įsigijo savo diplomą NSW Konservatorijoje. Šiuo metu kartu su Regina moko muzikos Marryatville gimnazijoje. Reginei Campbell, kaip gabiajai muzikei, mokyklos vadovybė pavedė paruošti ir diriguoti reprezentacinį chorą išvykai Europoje. Regina daug reikiškesi Adelaidės lietuvių bendruomenėje. Ji baigusi lietuvių šeštadienio mokyklą, šoko tautinių šokių grupėje, gražiai kalba lietuviškai, davė paaškinimus įrašui filme Lietuvos Dienos Adelaidėje. Kaip aktorė dalyvavo Adelaidės lietuvių Vaidilos teatro pastatymuose, šv. Kazimiero bažnyčioje lektorė šv. Mišiose.

Algis Laurinaitis Sydneyje šoko tautinių šokių grupėje, akompanuodavo lietuvių chorui Sydneyje ir Adelaidėje. Algis ruošia simfoninį orkestrą iš tų specialios mokyklos mokinių. Jis diriguos tam orkestrui gastrolėse.

Šis specialios mokyklos vienas šįmet koncertavo Adelaidės Town Hall salėje kovo 2 d. su 42 mokiniais.

Nors šio ansamblio programoje nėra lietuviškų dainų nei lietuvių kompozitorių, bet tenka džiaugtis, kad tie du gabūs lietuvių kilmės muzikai - jaunieji dirigentai pasižymi kaip stiprūs muzikos žinovai ir geri reprezentantai.

Jie koncertuos Anglijoje ir Prancūzijoje. Išvyka užims beveik visą mėnesį ir pareikalas iš tų mokytojų daug pasiruošimo ir nuolatinės įtampos drausmėje taip didelį sąstatą lydint.

Mums lietuviams tenka džiaugtis jų atsiektais laimėjimais ir linkėti laimingos kelionės.

Vytautas Janulis

Adelaidės kronika

Kun. J. Petraitis, MIC, birželio pradžioje išvyksta į Romą dalyvauti Marijonų kongregacijos kapitulės suvažiavime ir marijonų vienuolijos atnaujintojo arkiv. Jurgio Matulaičio paskelbimo palaimintuoju iškilms. Grįždamas ap lankys artimuosius ir gimines JAV.

ALK Moterų d-jos vadyba reguliariai ruošia narėms Pabendravinimus, kuriuose nuo virimo plytos nukreipiamas žvilgsnis į religines tiesas, į jų praktišką pritaikymą savo gyvenime. Pabendravimai pradėdami dalyvavimu Mišiose, rožinio dalies sukalbėjimu pasirinkta intencija ir tęsiami vadybos paruoštai pusryčiais, kurių metu aiškinamasi pasirinkta tema, pasitariama įvairiais klausimais. Pabendravime kovo 11 d. buvo kalbama apie maldą. Pirmininkė S. Pusdešrienė, gražiai pailustruodama legenda, pradėjo pokalbį, į kurį skaitymais įsijungė J. Nekrošienė ir R. Kubilienė. Kun. J. Petraitis nušvietė sunkų procedūros kelią, kurį turėjo pra-eiti bylą Vatikane vedantieji marijonai, kol pasiekė arkiv. J. Matulaičio paskelbimo palaimintuoju.

"Courier Messenger" kovo 4 d. laida dviem nuotraukom ir aprašymu per 3 kiltis pristatė lietuvių dainininkes ir šokėjas: Moterų Oktetą, vadovaujamą Genovaitės Vasiliauskienės ir Tautinių šokių grupę, vadovaujamą Bronės Lapšienės. Rašo, kad abi grupės programą atliko Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės šventės minėjimuose Adelaidėje ir Canberroje, o kovo 28 d. yra pakviestos atlikti programą Vyresnio amžiaus moterų festivalyje Norlanga Tafe College.

GEELONGAS

Tradicinę iešminę - Vardinių popietę lietuviškoje aplinkoje ruošia Geelongo Lietuvių Sąjungos Klubo Valdyba Gailių sodyboje 15 Gairlock Grove, Newtown, prieš Barwon upę kovo 29 d., sekmadienį, 12 val. Suaugusiems po \$ 5. Bus bendras stalas, kavutė.

Geelonge Gavėnios rekolekcijos St. John bažnyčioje vyks balandžio 9 d., ketvirtadienį, 6 val. vakare: išpažintys, konferencija, koncelebracinės šv. Mišios.

"TĖVIŠKĖS AIDŲ" SKAITYTOJAI!

Maloniai prašome visų apsimokėti prenumeratą. Kas nori gauti pakvitavimą, pridėti pašto ženklą. Adreso pakeitimui pridėti \$ 1. Nepamirškime ir savo dalį "Tėviškės Aidams" įrašyti į Testamentą. Dėkojame iš anksto.

ALK Federacijos Valdyba

MELBOURNAS

DĖMESIO BENDRUOMENEI

ALB Melbourne Apylinkės Valdyba kviečia visus į metinį visuotinį bendruomenės susirinkimą, kuris įvyks kovo 29 d., sekmadienį, 2.30 val. Lietuvių Namuose, Jubiliejinėje salėje. Šiam susirinkimui Apylinkės Valdyba numatė sekančią dienotvarkę: susirinkimo atidarymas, mandatų komisijos sudarymas, prezidiumo kvietimas, praeito metinio protokolo skaitymas ir tvirtinimas, pirmininko pranešimas, išdininko pranešimas, revizijos komisijos pranešimas, Garbės teismo pranešimas, diskusijos dėl pranešimų, Apylinkės Valdybos rinkimai, Revizijos komisijos rinkimai, Garbės teismo rinkimai, rinkimų rezultatų paskelbimas, D. Levickienės pranešimas, klausimai ir sumanymai, susirinkimo uždarymas.

Apylinkės Valdyba

METINIS SUSIRINKIMAS

Balandžio 5 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Lietuvių Namuose, Moterų seklyčioje yra šaukiamas Socialinės Globos Moterų Draugijos narių metinis susirinkimas. Susirinkimo darbotvarkė: Susirinkimo atidarymas, prezidiumo pirmininkės ir sekretorės rinkimas, mandatų komisijos sudarymas, pranešimai: pirmininkės, išdininkės, ligonių koordinatorės, revizijos komisijos; diskusijos dėl pranešimų, valdybos apyskaitos tvirtinimas, klausimai ir sumanymai, susirinkimo uždarymas.

Susirinkimui pasibaigus - kavutė ir užkandžiai.

Maloniai kviečiame visas draugijos nares, rėmėjas ir draugijai prijauciančias skaitlingai dalyvauti.

Socialinės Globos Moterų D-jos Valdyba Melbourne

LIETUVIŲ RADIO

VALANDELES

ADELAIDE 5EBI - FM šeštadieniais nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmadienį 11 val. ryto, pirmadienį 6.30 val. p.p.

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE 4EB kiekvieną ketvirtadienį 4.30 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

SYDNEJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN (TEL. 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvirtad., - - - - - 5 - 10 val.
ANTRADIENIAIS KLUBAS UZDARYTAS
Penktadieniais - - - - - 5 - 11.30 val.
Šeštadieniais - - - - - 2 - 12.30 val.
Sekmadieniais - - - - - 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvirtad., penktad., ir šeštad. nuo 6 val.
Sekmadieniais - - - - - nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8 val. ŠVEDIŠKAS STALAS - SMORGASBORD

Kaina \$ 4. Kviečiame visus.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus, kodėl ne Lietuvių Namuose? Kodėl nepasiteirauti? Skambinkite 708 1414.